

Bruselj, 26. maj 2016
(OR. en)

9373/16

JAI 480
DROIPEN 96
COPEN 173
RELEX 429
GENVAL 64
MIGR 98
SOC 348
COSI 93

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	5287/2/16 REV 2
Zadeva:	Osnutek sklepov Sveta o zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile

Cilj priloženega osnutka sklepov Sveta je okrepiti multidisciplinarno sodelovanje pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile in z informacijami o tej problematiki prispevati k strategiji za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje po letu 2016, ki jo namerava pripraviti Komisija. Sklepi (med drugim) temeljijo na rezultatih petih delavnic, ki so bile organizirane v letu 2015, in konference z naslovom „*TeamWork! Strengthening multidisciplinary cooperation against trafficking in human beings for labour exploitation*“ (Skupinsko delo! Krepitev multidisciplinarnega sodelovanja pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile), ki je potekala 18. in 19. januarja 2016 v Amsterdamu. Delavnice in konferenco je organizirala Nizozemska v sodelovanju z Luksemburgom, Slovaško in Malto.

Osnutek sklepov Sveta iz priloge k dokumentu 5287/16 je bil po predložitvi predsedstvu prvič obravnavan na seji Delovne skupine za splošne zadeve, vključno z ocenjevanjem, (GENVAL) 3. februarja 2016. Delovna skupina GENVAL ga je na splošno podprla, pod pogojem, da se vnesejo nekatere spremembe besedila, ki jih je predlagalo več delegacij. Osnutek sklepov Sveta je bil ustrezno spremenjen ter ponovno obravnavan na seji Delovne skupine GENVAL 16. marca 2016 in na seji Stalnega odbora za operativno sodelovanje na področju notranje varnosti (COSI) 18. aprila 2016. Dogovor o osnutku sklepov je bil tako sprejet, v različico, ki je priložena temu dopisu, pa je bilo vnesenih nekaj manjših sprememb.

Coreper naj glede na navedeno potrdi ta dogovor in osnutek sklepov Sveta iz priloge k temu dopisu predloži Svetu, da ga bo kot točko pod „A“ dnevnega reda lahko sprejel na zasedanju 9. in 10. junija 2016.

OSNUTEK SKLEPOV SVETA O ZATIRANJU TRGOVINE Z LJUDMI ZARADI
IZKORIŠČANJA DELOVNE SILE

- OB POUDARJANJU, da je zatiranje vseh oblik trgovine z ljudmi, tudi izkoriščanja prostitucije drugih ali drugih oblik spolne zlorabe, prisilnega dela ali storitev, vključno s prosjačenjem, suženjstvom ali podobnimi praksami in služabništvom, ali izkoriščanja kriminalnih dejavnosti ali odstranjevanja organov, ključnega pomena in da bi bilo treba ta prizadevanja odločno nadaljevati;
- OB POUDARJANJU, da je trgovina z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile hudo kaznivo dejanje, ki je pogosto tudi organizirana oblika kriminala, in predstavlja resno kršitev temeljnih pravic iz Listine EU o temeljnih pravicah ter da trgovina s številnimi žrtvami, tako otroki kot odraslimi, poteka zaradi izkoriščanja delovne sile, med drugim z nasiljem, grožnjami ali zlorabo ranljivega položaja, ti posamezniki pa se lahko znajdejo v nemogočih razmerah;
- OB PRIZNAVANJU, da sta tihotapljenje migrantov in trgovina z ljudmi dve različni obliki kaznivih dejanj, zajeti v različnih pravnih okvirih na ravni EU in na mednarodni ravni, da sta obe obliki kaznivih dejanj lahko povezani in da je treba sprejeti ukrepe, s katerimi bi preprečili, da tihotapljeni migranti, zlasti otroci, postanejo žrtve trgovine z ljudmi, tudi zaradi izkoriščanja delovne sile, saj so ji lahko izpostavljeni;

- OB OPOZARJANJU na pomen protokola ZN proti trgovini z ljudmi¹ in Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi²;
- OB SKLICEVANJU na Direktivo 2011/36/EU³ Evropskega parlamenta in Sveta o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev⁴ in Direktivo 2009/52/EU⁵ Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav, ki vsebuje ukrepe zoper delodajalce, ki zavestno zaposlujejo nezakonito prebivajoče državljane tretjih držav, ki so žrtve trgovine z ljudmi;
- OB SKLICEVANJU na sklepe Sveta z naslovom "Ukrepi proti novim oblikam trgovine z ljudmi v državah članicah EU";
- OB SKLICEVANJU na strategijo EU za odpravo trgovine z ljudmi za obdobje 2012–2016⁶, sklepe Sveta o novi strategiji EU za odpravo trgovine z ljudmi za obdobje 2012–2016 in vmesno poročilo o izvajanju navedene strategije⁷;
- OB SKLICEVANJU na prenovljeno strategijo notranje varnosti za EU, vključno s sporočilom Komisije o evropski agendi za varnost, in na evropsko agendo o migracijah;

¹ Protokol Združenih narodov o preprečevanju, zatiranju in kaznovanju trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, sprejet leta 2000 v Palermu.

² Zbirka pogodb Sveta Evrope, št. 197.

³ Ta direktiva ni zavezujoča za Dansko.

⁴ UL L 101, 15.4.2011, str. 1.

⁵ Ta direktiva ni zavezujoča za Dansko.

⁶ Strategija EU za odpravo trgovine z ljudmi za obdobje 2012–2016, COM(2012) 286 final, 19. junij 2012.

⁷ Vmesno poročilo o izvajanju strategije EU za odpravo trgovine z ljudmi, COM(2014) 635 final, 17. oktober 2014.

- OB POUDARJANJU, da je Svet⁸ trgovino z ljudmi opredelil kot eno od prednostnih nalog v boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu za obdobje 2014–2017 v okviru političnega cikla EU za organizirani kriminal in hude oblike mednarodnega kriminala;
- OB POUDARJANJU, da je treba spodbujati dostojno delo na evropskem trgu dela ter izboljšati skladnost in izvrševanje ustreznih mednarodnih, evropskih in nacionalnih standardov na področju delovnega prava, delovne pogoje ter zdravje in varnost pri delu, pa tudi, da si je treba prizadevati za preprečevanje in odvrčanje od neprijavljenega dela ter boj proti njemu, kakor je bilo potrjeno v razpravah na nedavni konferenci o spodbujanju dostojnega dela, ki je bila 8. in 9. februarja 2016 v Amsterdamu;
- OB UPOŠTEVANJU, da trgovina z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile povzroča nelojalno konkurenco in tako škoduje podjetjem, ki poslujejo ob doslednem spoštovanju veljavnih zakonov in drugih predpisov;
- OB POUDARJANJU dosedanjih prizadevanj Evropske komisije in agencij EU pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile;
- OB POZDRAVLJANJU prizadevanj držav članic, med drugim za oblikovanje namenskih preiskovalnih enot, pristojnih za področje trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile;
- OB POZDRAVLJANJU dela Europolu in Eurojusta pri preprečevanju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile in ob ugotavljanju, da se zdi, da bi bilo mogoče še povečati količino informacij, posredovanih Europolu, ter število primerov, ki jih obravnava Eurojust, v zvezi s trgovino z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile;
- OB POZDRAVLJANJU priročnika *TeamWork!* za strokovnjake o multidisciplinarnem sodelovanju pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, ki so ga na podlagi prispevkov strokovnjakov iz držav članic oblikovala predsedstva Sveta (predhodno luksemburško, sedanje nizozemsko ter prihodnji slovaško in malteško) in konferenca *TeamWork!*, ki je potekala 18. in 19. januarja 2016 v Amsterdamu –

⁸ Dok. 12095/13.

Svet Evropske unije in države članice, ki so se sestale v okviru Sveta,

POUDARJAJO pomen sodelovanja med državami članicami in agencijami EU pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile v okviru celovitega in multidisciplinarnega čezmejnega pristopa, ki zajema tako javni sektor – zlasti sodstvo in tožilstvo, policijo in druge službe za preiskovanje kaznivih dejanj, inšpektorate za delo, socialno varstvo in zdravje ter druge inšpektorate, mejne službe, službe za priseljevanje, veleposlaništva in konzularne službe, lokalne in regionalne oblasti ter davčne organe – kot tudi zasebni sektor, vključno s podjetji, njihovimi dobavitelji in podizvajalci, sindikati in civilno družbo;

POUDARJAJO, da mora Evropska komisija sprejeti evropsko agendo za izkoreninjenje trgovine z ljudmi (na podlagi sedanje strategije EU za boj proti trgovini z ljudmi), da bi še naprej zatirali vse oblike trgovine z ljudmi, tudi zaradi izkoriščanja delovne sile;

zato UGOTAVLJAJO, da bi z naslednjimi ukrepi prispevali k odločnemu odzivu na trgovino z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, in

POZIVAJO KOMISIJO, naj:

- še naprej vključuje multidisciplinarne ukrepe za zatiranje trgovine z ljudmi, tudi zaradi izkoriščanja delovne sile, na primer v zvezi s poslovanjem podjetij in njihovo dobavno verigo, ter v novi evropski agendi za izkoreninjenje trgovine z ljudmi (strategija za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje po letu 2016) podpre žrtve vseh oblik trgovine z ljudmi, zlasti tako, da:
 - še naprej spodbuja izmenjavo najboljših praks pri multidisciplinarnem sodelovanju za zagotavljanje pomoči, podpore in nadomestila žrtvam trgovine z ljudmi, tudi zaradi izkoriščanja delovne sile, in sicer tako moškim kot ženskam, odraslim in otrokom⁹, posameznikom in skupinam žrtev;
 - v vizumski priročnik vključi najboljše prakse za zaznavanje trgovine z ljudmi, tudi zaradi izkoriščanja delovne sile, pri obravnavi prošenj za izdajo vizumov;
 - spodbuja države članice, naj izboljšajo izmenjavo najboljših praks in ukrepov za zmanjšanje povpraševanja po blagu, ki ga izdelujejo žrtve trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, in storitvah, ki jih nudijo te žrtve;
 - dodatno izboljša usklajeno zunanje delovanje EU pri zatiranju trgovine z ljudmi, tudi zaradi izkoriščanja delovne sile;
 - spodbuja sodelovanje s podjetji pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, tudi sodelovanje z dobavitelji in podizvajalci ter sindikati;

⁹ V skladu s členom 2(6) Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev je „otrok“ vsaka oseba, ki ima manj kot 18 let.

- še naprej zagotavlja zadostna sredstva za financiranje dejavnosti zatiranja trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, zlasti za:
 - spodbujanje praktičnega in operativnega sodelovanja med državami članicami pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, na primer v okviru projektov skupnih preverjanj;
 - pripravo in izvajanje kampanj ozaveščanja o trgovini z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, namenjenih strokovnjakom in širši javnosti, ter pomoč ranljivim skupinam, da bi jih bolje seznanili z njihovimi pravicami;
 - polno vključitev inšpektoratov za delo in drugih inšpektoratov ter lokalnih in regionalnih oblasti, po potrebi v sodelovanju z Odborom regij, v multidisciplinarno sodelovanje (na ravni EU) pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, na primer za spodbujanje uporabe administrativnega pristopa pri zatiranju te oblike izkoriščanja;
- nadaljuje usklajevanje ukrepov z mednarodnimi organizacijami in drugimi evropskimi organi, zlasti s Skupino strokovnjakov Sveta Evrope za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (GRETA), pri čemer v celoti upošteva njihova poročila o spremljanju;

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, naj:

- dosledno izvajajo Direktivo 2011/36/EU¹⁰ in zagotovijo, da imajo vse žrtve dostop do pravic, ki so jim z njo dodeljene, ter sprejmejo ukrepe za učinkovito preprečevanje trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile in pregon trgovcev z ljudmi; dosledno naj izvajajo tudi Direktivo 2009/52¹¹;
- razmislijo o ratifikaciji Protokola iz leta 2014 h Konvenciji Mednarodne organizacije dela o prisilnem ali obveznem delu iz leta 1930, kakor je dogovorjeno v v Sklepu Sveta (EU) 2015/2071¹²;
- izboljšajo nacionalno in čezmejno multidisciplinarno sodelovanje ter izmenjavo informacij pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, tudi v okviru političnega cikla EU za organizirani kriminal in hude oblike kriminala, in sicer z vključitvijo širokega kroga zainteresiranih strani v dejavnosti, povezane s to zadevo in vključene v operativni akcijski načrt za prednostno nalogo EU na področju kaznivih dejanj v zvezi s trgovino z ljudmi, zagotavljanjem orodij za preiskovalne enote za boj proti trgovini z ljudmi, ki jih potrebujejo pri izvajanju svojih nalog na nacionalni ravni in na ravni EU, ter z vzpostavitvijo skupnih preiskovalnih enot, če je to mogoče, relevantno in v skladu z nacionalnim pravom;
- proaktivno izvajajo finančne preiskave v vseh primerih trgovine z ljudmi, tudi zaradi izkoriščanja delovne sile, da bi pridobili dokaze, evidentirali kriminalne združbe, zbrali finančne obveščevalne podatke, odkrili, zamrznili in zaplenili premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji;
- po možnosti skupaj izvajajo sočasne kampanje ozaveščanja v državah izvora in namembnih državah, da bi se zmanjšalo povpraševanje po blagu, ki ga izdelujejo žrtve trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, in storitvah, ki jih nudijo te žrtve, ter skušala preprečiti dobava tovrstnega blaga in opravljanje tovrstnih storitev;
- zagotavljajo usposabljanje (specializirano in multidisciplinarno usposabljanje), namenjeno strokovnjakom vseh zadevnih organov in institucij, ki sodelujejo pri multidisciplinarnem pristopu, vključno s tem, kako odkriti in prepoznati trgovino z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, zbirati dokaze o njej in jo preganjati ter kako pomagati njenim žrtvam pri uveljavljanju njihovih pravic;

¹⁰ Ta direktiva ni zavezujoča za Dansko.

¹¹ Ta direktiva ni zavezujoča za Dansko.

¹² UL L 301, 18.11.2015, str. 48.

- zagotovijo sredstva za financiranje in zadostne vire za izvajanje ukrepov za zatiranje trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile ter za zadovoljevanje potreb in uveljavljanje pravic žrtev take trgovine;
- inšpektoratom za delo in drugim inšpektoratom zagotovijo orodja, ki jih potrebujejo pri izvajanju svojih nalog v okviru multidisciplinarnega sodelovanja pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile na nacionalni ravni in na ravni EU, na primer seznam EU s podrobnostmi o pristojnostih in kontaktnih osebah v zadevnih inšpektoratih, napotitvah inšpektorjev na inšpektorate v drugih državah članicah ter načinih za izmenjavo izkušenj, najboljših praks in trendov; v ta namen naj:
- preučijo možnosti za zagotavljanje lažjega čezmejnega sodelovanja med inšpektorati za delo in drugimi inšpektorati, na primer možnosti za vzpostavitev mreže inšpektoratov za delo in drugih inšpektoratov v EU na področju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile ter razvoj orodij v podporo temu sodelovanju;

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, naj okrepijo podporo kazenskim preiskavam in pravosodnemu sodelovanju pri preprečevanju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile ter skupaj z zasebnim sektorjem spodbujajo ukrepe, vključno s praksami in normami, za preprečevanje trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile;

POZIVAJO NASLEDNJE AGENCIJE EU:

- Evropski azilni podporni urad (EASO): naj zagotovi, da bo trgovina z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile vključena v orodja, razvita za odkrivanje žrtev trgovine z ljudmi v azilnih postopkih;
- Europol: naj podpira organe držav članic za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj pri multidisciplinarnem sodelovanju za zatiranje trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, na primer z udeležbo inšpektorjev za delo in drugih zadevnih akterjev na sestankih Evropske multidisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT) na področju trgovine z ljudmi, operativnih sestankih in namenskih dnevih v zvezi s to tematiko; poleg tega naj pomaga državam članicam pri proaktivni izvedbi finančnih preiskav v vseh primerih trgovine z ljudmi, tudi zaradi izkoriščanja delovne sile, ter razširja znanje o pridobivanju dokazov, evidentiranju kriminalnih združb, zbiranju finančnih obveševalnih podatkov, odkrivanju, zamrznitvi in zaplembi premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, pri čemer naj sodeluje z vsemi zadevnimi akterji, kot so finančne obveševalne enote, državna tožilstva, davčni organi in finančne institucije;

- Frontex: naj izpopolnjuje profile tveganja, ki naj bi jih uporabljali mejni policisti za prepoznavanje potencialnih žrtev in storilcev trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile na zračnih, kopenskih in morskih mejah;
- Eurojust: naj še naprej pomaga državam članicam pri usklajevanju čezmejnega pravosodnega sodelovanja pri zatiranju trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile in prispeva h krepitvi skupnih zmogljivosti držav članic na tem področju, po potrebi tudi s povečanjem števila preiskav in pregonov primerov trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile;
- Evropsko policijsko akademijo (CEPOL), Evropsko mrežo institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN) in Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE): naj zagotavljajo redno in ustrezno usposabljanje na področju zatiranja trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, vključno s tem, kako odkriti in prepoznati trgovino z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, zbirati dokaze o njej in jo preganjati, pri čemer po potrebi sodelujejo policijske službe, inšpektorati za delo in druge vladne agencije;

POZDRAVLJAJO študijo o sodni praksi v zvezi s trgovino z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, študijo o skupinah z visokim tveganjem za trgovino z ljudmi in študijo o pobudah za preprečevanje trgovine z ljudmi, ki jih je objavila Evropska komisija, pa tudi poročilo Agencije za temeljne pravice o hudih oblikah izkoriščanja delovne sile in skupno delo z Eurofoundom pri oblikovanju priročnika o najboljših praksah¹³ za posrednike na trgu dela, da se prepreči trgovina z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, ter POZIVAJO vse zainteresirane strani, naj pripravijo in razdelijo ustrezna in pravilno usmerjena navodila in napotke; zlasti pa

POZIVAJO predsedstvo, Komisijo ter vse ustrezne agencije in organe EU, naj po potrebi poročajo Svetu o napredku pri izvajanju teh sklepov.

¹³ Še ni objavljen.